

V Bruselu dne 18.2.2015
COM(2015) 61 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

**o ex post hodnocení mechanismu civilní ochrany Společenství a finančního nástroje pro
civilní ochranu za období let 2007 až 2013**

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o ex post hodnocení mechanismu civilní ochrany Společenství a finančního nástroje pro civilní ochranu za období let 2007 až 2013

1. OBLAST PŮSOBNOSTI A ÚČEL ZPRÁVY

Evropský mechanismus civilní ochrany (dále jen „mechanismus“) byl vytvořen v roce 2001¹ na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany. V lednu 2006 Komise na základě předchozí zkušenosti a s cílem poskytnout vhodný právní základ pro budoucí opatření navrhla revizi tohoto mechanismu. Rozhodnutí Rady 2007/779/ES, Euratom² (dále jen „rozhodnutí o mechanismu“) je určeno k řešení vzrůstající četnosti a závažnosti přírodou a člověkem způsobených katastrof. Rozhodnutí Rady 2007/162/ES, Euratom³ (dále jen „rozhodnutí o CPFI“) rovněž umožnilo financovat činnosti k posílení opatření prevence, připravenosti a účinnějších opatření odezvy, zejména opatření přijatých na základě spolupráce mezi členskými státy a prováděných v rámci tohoto mechanismu. Celková částka, jež měla být na tato opatření poskytnuta v období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013, byla rozhodnutím o CPFI stanovena ve výši 189,8 milionu eur. Rozhodnutí o mechanismu a rozhodnutí o CPFI byla zrušena se vstupem rozhodnutí o mechanismu civilní ochrany Unie⁴ (dále jen „rozhodnutí z roku 2013“) v platnost 1. ledna 2014.

V čl. 15 odst. 2 písm. d) rozhodnutí o CPFI se stanoví, že Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě hodnotící zprávu ex post o opatřeních mechanismu v oblasti civilní ochrany, na něž byla v období let 2007 až 2013 poskytnuta finanční podpora. Článek 14 rozhodnutí o mechanismu rovněž stanovuje, že Komise zhodnotí jeho provádění a závěry předloží Evropskému parlamentu a Radě. Komise již vypracovala průběžnou hodnotící zprávu o opatřeních mechanismu v období let 2007 až 2009, jejichž výsledky byly předloženy Evropskému parlamentu a Radě na konci roku 2011 ve zprávě Komise⁵, doplněné pracovním dokumentem útvarů Komise⁶ (společně dále jen „průběžná hodnotící zpráva“).

Tato zpráva uvádí hlavní zjištění hodnocení ex post všech opatření mechanismu v celém období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013. V této souvislosti byla pověřena externí poradenská společnost, aby vypracovala nezávislé hodnocení opatření mechanismu, vycházející z rozsáhlého a komplexního přezkoumání dokumentů, sledování opatření, případových studií a konzultací se širokým spektrem zúčastněných stran (zúčastněné státy, mezinárodní partneři, útvary Komise) prostřednictvím pohovorů a internetových průzkumů.

¹ Rozhodnutí Rady 2001/792/ES, Euratom ze dne 23. října 2001 o vytvoření mechanismu Společenství na podporu zesílené spolupráce při asistenčních zásazích v oblasti civilní ochrany ([link](#)).

² Rozhodnutí Rady 2007/779/ES, Euratom ze dne 8. listopadu 2007 o vytvoření mechanismu civilní ochrany Společenství (přepřacovaná verze) ([link](#)).

³ Rozhodnutí Rady 2007/162/ES, Euratom ze dne 5. března 2007 o zřízení finančního nástroje pro civilní ochranu (CPFI) ([link](#)).

⁴ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie ([link](#)).

⁵ KOM(2011) 696 v konečném znění ([link](#)).

⁶ SEK(2011) 1311 v konečném znění ([link](#)).

Koncept externího hodnocení byl celkově dobrý a byl vypracován na základě solidního metodického přístupu. Hodnocení bylo založeno na velkém množství údajů extrapolovaných z důvěryhodných zdrojů; využití kvantitativních údajů však mohlo být rozsáhlejší. Nicméně kombinace důkazů získaných různými metodickými způsoby byla celkově vyvážená. Připomínky jiných zúčastněných stran než zúčastněných států, jež mohou porovnat mechanismus s jinými obdobnými mezinárodními systémy (například mezinárodní partneři, některé útvary Komise), jsou dostatečně zastoupeny, což přidává zjištěním na důvěryhodnosti. V některých zvláštních případech je hodnocení založeno zejména na výsledcích průzkumů a pohovorů, což vedlo k názorům, které se zdají být poněkud subjektivní. V rámci dostupných údajů a analýz jsou však zjištění důvěryhodná a závěry jsou vyvážené, představují logické důsledky zjištění a jsou navázané na fakta a údaje. Úplné externí hodnocení s detailními kvalitativními a kvantitativními důkazy je k nahlédnutí zde: <http://ec.europa.eu/echo/en/funding-evaluations/evaluations/thematic-evaluations>.

Tato zpráva předkládá stanovisko Komise k hlavním závěrům a doporučením externího hodnocení. Následující kapitoly nastiňují hlavní zjištění vzešlá z hodnocení, posuzovaná z hlediska relevance, soudržnosti, účinnosti, účelnosti a unijní přidané hodnoty opatření mechanismu v období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013. Na to navazují závěry Komise.

2. SOUVISLOSTI OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ LET 2007 AŽ 2013

2.1. Institucionální změny v EU

Před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost v roce 2009 byly činnosti a předpisy v oblasti civilní ochrany EU, včetně mechanismu a rozhodnutí o CPFI, založeny na univerzálním ustanovení článku 308 Smlouvy o ES, které Radě umožňovalo jednat (jednomyslně) v případech, kdy bylo třeba dosáhnout cíle Smlouvy v oblastech, v nichž Smlouva o ES neposkytovala jiný právní základ. Poté, co byl nový článek 196 týkající se civilní ochrany zahrnut do Lisabonské smlouvy, byla civilní ochrana úředně uznána jako samostatná politika.

Až do počátku roku 2010 byla civilní ochrana v kompetenci komisaře pro životní prostředí. Poté byla přesunuta do působnosti Generálního ředitelství Evropské komise pro humanitární pomoc a civilní ochranu (dále jen „GR ECHO“) s cílem lepšího využívání součinnosti a posílení soudržnosti unijních operací odezvy.

2.2. Přehled mechanismu

Mechanismus podporuje mobilizaci mimořádné pomoci v případě rozsáhlých katastrof – jakéhokoli druhu katastrof způsobených přírodou či člověkem – na území EU i mimo něj. Na konci roku 2013 se mechanismu účastnilo 32 zemí: všech 28 členských států Evropské unie společně s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií, Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem (dále jen „zúčastněné státy“).

Prvořadou odpovědnost za řešení okamžitých dopadů v případě katastrofy mají zúčastněné státy nebo země, ve které se katastrofa stala. Pokud však rozsah katastrofy přesáhne kapacitu dané země pro odezvu, tato země může požádat o pomoc zúčastněné státy a využít jejich prostředků a týmů civilní ochrany. Spojením kapacit civilní ochrany zúčastněných států může mechanismus zajistit lepší ochranu – zejména lidí, ale také životního prostředí a majetku, včetně kulturního dědictví.

Dalším důležitým cílem mechanismu bylo podpořit a doplnit úsilí zúčastněných států týkající se připravenosti. To zahrnuje širokou škálu činností v oblasti připravenosti, jako jsou například kurzy odborné přípravy, výměny odborníků, simulační cvičení a různé druhy projektů spolupráce. V období let 2007 až 2013 byl rovněž zaznamenán nárůst činností v oblasti prevence.

2.3. Hlavní opatření mechanismu

V období let 2007 až 2013 byl mechanismus založen na několika prvcích, jak je zmíněno níže, které měly usnadnit náležitou prevenci a připravenost a účinnou reakci na katastrofy na úrovni EU. Většina z nich byla financována prostřednictvím rozhodnutí o CPFI. Některé z nich byly financovány z dodatečných finančních prostředků přidělených Evropským parlamentem a Radou⁷ nebo jinými nástroji EU, jako je například evropský nástroj sousedství a partnerství.

Monitorovací a informační středisko (dále jen „MIC“) bylo operačním jádrem mechanismu a mělo tři klíčové role: i) monitoring (výměna varovných hlášení a informací týkajících se včasného varování před hrozícími katastrofami, s pomocí systémů včasného varování⁸ (dále jen „systémy včasného varování“)); ii) poskytování informací široké veřejnosti a zúčastněným státům prostřednictvím společného komunikačního a informačního systému pro mimořádné události (dále jen „CECIS“); a iii) koordinace pomoci poskytované v rámci mechanismu⁹. Dne 15. května 2013 bylo MIC nahrazeno střediskem pro koordinaci odezvy na mimořádné události (dále jen „ERCC“), jež od té doby zajišťuje nepřetržitý monitoring a okamžitou odezvu v případě katastrof po celém světě. Během období let 2007 až 2013 MIC/ERCC řešilo 223 aktivací mechanismu, z nichž 132 bylo mimo zúčastněné státy, celkem v 69 zemích. Kromě toho MIC/ERCC koordinovalo celkem 72 misí, do nichž nasadilo 246 odborníků a 64 styčných úředníků MIC/ERCC.

Program odborné přípravy, jenž se skládá z *kurzů odborné přípravy, simulačních cvičení a systému výměny odborníků*, byl navržen tak, aby zajistil jednotný pohled na spolupráci při zásazích civilní ochrany a urychlil reakci na závažné mimořádné události. V období let 2007 až 2013 se kurzů odborné přípravy zúčastnilo 4 657 odborníků, programu výměny odborníků se zúčastnilo 882 odborníků z 29 zúčastněných států a z 58 návrhů, jež byly obdrženy na základě výzev k předkládání návrhů na období let 2007 až 2013, bylo vybráno 31 simulačních cvičení.

Moduly a týmy pro technickou pomoc a podporu byly předem stanovené, specifické a interoperabilní výjezdové jednotky rychlého nasazení. Na konci roku 2013 zúčastněné státy registrovaly v CECIS 150 modulů a deset týmů pro technickou pomoc a podporu. Financována byla rovněž specifická modulová cvičení zaměřená na natrénování modulů, které mohou pravděpodobně v případě reálné mimořádné události nastat.

⁷ Pilotní projekty a přípravná opatření v souladu s čl. 49 odst. 6 písm. a) a b) nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002 (finanční nařízení); položka v rozpočtu EU na rok 2008 07 04 04 a 07 04 05; rozhodnutí Komise K(2008) 1740; položka v rozpočtu EU na rok 2009 07 04 05; rozhodnutí Komise K(2009) 3356; položka v rozpočtu EU na rok 2010 07 04 05; rozhodnutí Komise K(2010) 1206.

⁸ Systémy včasného varování, jež byly založeny Společným výzkumným střediskem (JRC), zahrnují Globální systém pro varování v případě katastrof a koordinaci (GDACS), Evropský systém informací o lesních požárech (EFFIS) a Evropský systém varování před povodněmi (EFAS).

⁹ MIC/ERCC rovněž zajišťuje operativní koordinaci služby pro řízení mimořádných situací v rámci programu Copernicus, jež byla zahájena v roce 2012, včetně její mapovací složky a součinnosti s oprávněnými uživateli.

Projekty v oblasti prevence a připravenosti byly zaměřeny na zvýšení informovanosti a navázání užší spolupráce zúčastněných států v oblasti civilní ochrany. V období let 2007 až 2013 byly priority týkající se projektů v oblasti prevence a připravenosti a cíle výzvy k předkládání návrhů stanovovány každoročně (s výjimkou roku 2007, kdy se výzva týkala pouze návrhů na projekty v oblasti prevence, nikoli připravenosti). V období 2007 až 2013 bylo v rámci výzvy k předkládání návrhů vybráno celkem 76 projektů v oblasti prevence a připravenosti ze 371 obdržených návrhů.

Byl vytvořen *rámec politiky prevence*, aby doplnil politiky EU v oblasti reakce na katastrofy a připravenosti. Různé činnosti v oblasti prevence byly zahájeny a prováděny v souvislosti s opatřeními stanovenými ve sdělení Komise z roku 2009 o přístupu Společenství v oblasti prevence přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.

Zúčastněné státy tak mohly požádat o podporu a spolufinancování *dopravy pomoci v oblasti civilní ochrany* do země postižené mimořádnou událostí. Komise nesla zodpovědnost za pomoc zúčastněným státům, pokud jde o: i) sdílení nebo sdružování dopravních prostředků poskytovaných dobrovolně; ii) identifikaci dopravních prostředků dostupných na komerčním trhu nebo z jiných zdrojů (dopravní dodavatel); a iii) využití financování EU (granty či dopravní dodavatel) k úhradě potřebných dopravních prostředků. V období let 2007 až 2013 bylo poskytnuto celkem 122 grantů na dopravu, z čehož čistý příspěvek Komise činil přibližně 10,9 milionu eur. Během tohoto období bylo dvanáctkrát využito služeb zprostředkovatele přepravy: devětkrát jako samostatné řešení a třikrát v kombinaci s grantem.

Činnosti spojené se *znečišťováním moří* byly rovněž důležitou součástí opatření mechanismu. V této oblasti Komise úzce spolupracovala s Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost (dále jen „EMSA“). V období let 2007 až 2013 bylo v souvislosti se znečišťováním moří devětkrát aktivováno MIC/ERCC, přičemž u čtyř aktivací bylo nasazeno celkem 13 odborníků a tři styční úředníci MIC/ERCC; bylo spolufinancováno pět projektů týkajících se připravenosti a dva vztahující se k prevenci znečišťování moří společně s jedním simulačním cvičením v oblasti znečišťování moří.

Pilotní projekt a programy *přípravných opatření* probíhaly v období let 2008 až 2010 a byly financovány z dodatečných finančních prostředků poskytnutých Evropským parlamentem a Radou. Program přípravných opatření byl vytvořen k tomu, aby se mohly otestovat nové způsoby zlepšování kapacity EU reagovat na katastrofy: na základě výzvy k předkládání návrhů z roku 2008 bylo obdrženo 15 návrhů na projekty, z nichž pět bylo vybráno a spolufinancováno částkou ve výši přibližně 3,1 milionu eur; na základě výzvy k předkládání návrhů z roku 2009 bylo obdrženo 15 návrhů, z nichž sedm projektů bylo schváleno a podpořeno přibližně 6 miliony eur; na základě výzvy k předkládání návrhů z roku 2010 bylo obdrženo 14 návrhů, z nichž pět projektů bylo schváleno a podpořeno částkou v celkové výši přibližně 7 milionů eur. Pilotní projekt – taktická rezerva EU pro boj s lesními požáry (dále jen „EUFFTR“) sestával ze dvou požárních letadel – jako doplňkový zdroj k posílení celkové kapacity EU v boji proti požárům – a byl využit v šesti z celkových devíti případů rozsáhlých lesních požárů v roce 2009.

Opatření ve spolupráci s třetími zeměmi byla zaměřena na zlepšení koordinace opatření mezi zúčastněnými státy a třetími zeměmi s cílem předcházet katastrofám, být na ně připraven a být schopen na ně reagovat. Šlo především o: i) opatření s kandidátskými zeměmi a potenciálními kandidátskými zeměmi, konkrétně program spolupráce v oblasti civilní ochrany I v rámci nástroje předvstupní pomoci, jenž probíhal od prosince 2010 do listopadu 2012 a sestával z

odborné přípravy, výměny odborníků, cvičení a pracovních seminářů; ii) opatření se zeměmi evropského sousedství, při nichž EU s těmito zeměmi spolupracovala v rámci programu pro prevenci, připravenost a schopnost reakce na přírodní katastrofy a katastrofy způsobené člověkem (PPRD Jih a PPRD Východ); a iii) opatření ve spolupráci s třetími zeměmi, jako jsou například země, se kterými byla podepsána dohoda o spolupráci, země ASEAN a Čína.

3. RELEVANCE OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ LET 2007 AŽ 2013

Pokud jde o relevanci jednotlivých opatření mechanismu, nezávislé externí hodnocení zdůraznilo zejména tyto body:

1. Všechny zúčastněné strany, jež byly v rámci externího hodnocení konzultovány, považovaly MIC/ERCC a související nástroje (CECIS a systémy včasného varování) za relevantní a byly spokojeny s monitorováním, správou informací i poskytovanou koordinací. Zúčastněné státy hodnotily středisko MIC/ERCC jako nezbytné k zajištění účinné, účelné a rychlé odezvy v případě katastrof, účinného nasazování týmů civilní ochrany EU a doplňkovosti zásahů EU v případě katastrof, na jejichž řešení se podílejí členské státy a mezinárodní společenství. Jeden z nejzásadnějších problémů MIC – chybějící nepřetržitý provoz – jenž byl rovněž v průběžném hodnocení zdůrazněn, byl vyřešen přechodem z MIC na ERCC.
2. *Kurzy odborné přípravy* většina zúčastněných států označila za relevantní, pokud jde o potřeby jejich vnitrostátních orgánů civilní ochrany. Obsazenost kurzů odborné přípravy byla vysoká během celého období let 2007 až 2013, přičemž průměr využití volných míst činil 88,6 %. Externí hodnocení však rovněž poznamenalo, že nebyl posuzován optimální počet odborníků, kteří potřebují odbornou přípravu, aby bylo možné zvládnout objem nasazování v rámci mechanismu. Podíl vyškolených odborníků, kteří jsou skutečně nasazeni, se podle odhadu pohybuje lehce nad 10 %.
3. *Simulační cvičení* zahrnovala širokou škálu scénářů, jež byly pro zúčastněné státy vysoce relevantní. Většina zúčastněných států (s výjimkou čtyř z nich) se cvičení zúčastnila – 18 jako hlavní organizátor – což ještě potvrdilo jejich relevanci. Během období let 2007 až 2013 se však počet obdržených návrhů a simulačních cvičení, jež byla spolufinancována, změnil a jako trend klesl. V roce 2008 dosáhl počet podaných návrhů 18, což byl v porovnání s rokem 2013 (konec posuzovaného období), kdy bylo obdrženo pět návrhů, rekord; podobně bylo na základě výzev k předkládání návrhů z roku 2007 a 2008 spolufinancováno osm simulačních cvičení, zatímco v roce 2013 byla spolufinancována pouze dvě.
4. Výsledky internetového průzkumu účastníků programu *výměny odborníků* ukázaly, že 99 % těch, kteří se zúčastnili průzkumu, jsou toho názoru, že díky programu se jim podařilo zlepšit své schopnosti a dovednosti. Naprostá většina zúčastněných a hostitelských institucí popsala správu programů jako nápomocnou, jasnou a kompetentní v poskytování informací ohledně organizace výměny. Některé zúčastněné strany považovaly objem výměn za příliš omezený a domnívaly se, že v rámci programu by mělo být možné financovat další výměny. Kromě toho byl mezi zúčastněnými státy silný nepoměr v účasti na programu.

5. *Moduly* a týmy pro technickou pomoc a podporu byly nasazovány v řadě katastrof na území EU i mimo něj, přičemž jen v roce 2013 bylo nasazeno 12 modulů. Ačkoli většina zúčastněných států se shodla na tom, že příslušné pokyny a standardní operační postupy pro moduly byly během období let 2007 až 2013 vytvořeny a prováděny, konzultace s ostatními zúčastněnými stranami a případová studie ukázaly, že je třeba vytvořit mezinárodnější a jednotnější pokyny a postupy pro stanovení, způsob práce a společné postupy modulů. Mnoho zúčastněných stran uvedlo, že modulová cvičení byla stěžejní a relevantní k určování a řešení nedostatků ve způsobu práce modulů, a že tedy přispěla k posílení spolupráce s dalšími moduly a zlepšila koordinaci pomoci.
6. *Projekty v oblasti prevence a připravenosti*, jež byly vybrány na základě výzev k předkládání návrhů na období let 2007 až 2013, odpovídaly specifickým cílům stanoveným ve výzvách k předkládání návrhů a byly považovány za relevantní, pokud jde o obecné cíle mechanismu. Proces výběru byl považován za odpovídající, ačkoli bylo poznamenáno, že mohl být kratší. Proces monitorování projektů byl hodnocen jako transparentní a jednoznačný.
7. Zúčastněné státy, Evropský parlament a Rada opakovaně vyzývaly k akci v oblasti *prevence*, takže různé činnosti prováděné s cílem rozvoje rámce politiky prevence jednoznačně reagovaly na potřeby zúčastněných stran. V průběžné zprávě bylo stanoveno, že rámec politiky EU v oblasti prevence by měl být zaměřen na různé aspekty prevence v různých oblastech politiky EU a usnadnit další spolupráci mezi zúčastněnými státy. Shromážděné důkazy svědčí o tom, že civilní ochrana byla mezitím začleněna do dalších 13 politik EU a spolupráce byla posílena na základě řady setkání odborníků, jež umožnila sdílení osvědčených postupů. Doporučení tedy byla respektována. Prevence je však pro zúčastněné strany stále vysokou prioritou, neboť rozvoj rámce politiky prevence je nedávný, a je tedy potřeba více času na jeho rozpracování.
8. Rozvoj právního rámce k zajištění *dopravní pomoci* byl rovněž vysoce relevantní, neboť reagoval na předtím vymezenou potřebu. Ačkoli na počátku posuzovaného období se této možnosti tolik nevyužívalo, svědčí zvýšené využívání dopravní pomoci během posuzovaného období o tom, že na konci posuzovaného období to již byla zavedená praxe. Rovněž se ukázalo, že Komise vzala v potaz doporučení průběžného hodnocení, pokud jde o usnadnění postupů a požadavků na dokumentaci. Důkazy také svědčí o tom, že dopravní pomoc pozitivně přispěla k rozhodnutí poskytovat pomoc v oblasti civilní ochrany.
9. Zavedení mechanismu v oblasti boje proti *znečišťování moří* vyžadovalo úzkou spolupráci s EMSA. Podle externího hodnocení opatření v oblasti znečišťování moří přispěla ke třem hlavním cílům mechanismu: V období let 2007 až 2013 MIC/ERCC koordinovalo pomoc EU v oblasti boje proti znečišťování moří celkem devětkrát. MIC/ERCC rovněž usnadnilo pomoc postiženým zemím, často ve spolupráci s EMSA, jež poskytla odborné znalosti a logistickou podporu; tyto operace přispěly k ochraně lidských životů a životního prostředí.
10. *Pilotní projekt a projekty přípravných opatření* přispěly k posílení kapacity EU reagovat na katastrofy tím, že dokázaly reagovat na kritické potřeby při závažných katastrofách. Konzultované zúčastněné strany uvedly, že dostupnost a připravenost

letadel společnosti Canadair, jež byla součástí pilotního projektu, byly velice užitečné v boji s lesními požáry. Přípravná opatření rovněž umožnila otestovat inovativní opatření a vývoj nových modulů, jež byly následně v rámci mechanismu nasazeny.

11. *Opatření ve třetích zemích* reagovala na potřeby přijímajících třetích zemí i zúčastněných států. Třetím zemím opatření pomohla zdokonalit jejich schopnost reagovat na katastrofy a lépe porozumět mechanismu a jeho kapacitám. Zúčastněným státům posílení kapacity ve třetích zemích, zejména v sousedních zemích, eventuálně pomohlo snížit potřebu pomoci v rámci mechanismu v budoucnosti a zároveň předejít šíření určitých typů katastrof (přes hranice) nebo zrychlit reakce v případě katastrof.

Pokud jde o kolektivní pracovní zkušenost s mechanismem a jeho pozitivní vývoj, Komise celkově souhlasí s výsledky nezávislého hodnocení, že všechna opatření mechanismu byla relevantní součástí celkové politiky a přispěla ke zlepšení vnitrostátních systémů v oblasti civilní ochrany a zvládání katastrof na území Evropy i mimo něj. Tyto závěry jsou dále podpořeny kvantitativními údaji¹⁰, jež potvrzují například zvýšení počtu aktivací mechanismu, žádostí o spolufinancování dopravy, nasazování modulů a vysokou účast na cvičeních, kurzech odborné přípravy a výměně odborníků.

4. SOUDRŽNOST OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ LET 2007 AŽ 2013

Nezávislé externí hodnocení zdůraznilo zejména následující body:

1. 94 % zúčastněných států, jež odpovědělo na internetový průzkum, uvedlo, že MIC/ERCC pomohlo zlepšit koordinaci mezi EU a členskými státy, pokud jde o pomoc v oblasti civilní ochrany během zásahů. To jednoznačně dokazuje, že Komise vzala v potaz doporučení průběžného hodnocení, které poukazuje na to, že by bylo vhodné zlepšit koordinaci mezi MIC/ERCC, zúčastněnými státy a mezinárodními partnery. Na úrovni EU zajišťovalo MIC/ERCC koordinaci všech typů reakcí na katastrofy a plnou soudržnost mezi útvary Komise a ostatními institucemi EU v případě katastrof (například spolupráci s GR SANCO na Haiti, GR ENER v Japonsku, EEAS v Pákistánu a EMSA ve Spojených státech). Všichni dotázaní mezinárodní partneři označili MIC/ERCC za spolehlivého partnera schopného poskytnout informace a zprostředkovat podporu. MIC/ERCC široce spolupracovalo s ostatními útvary Komise a mezinárodními partnery: více než 60krát během období let 2007 až 2013.
2. Provázanost mezi *kurzy odborné přípravy* byla soudržná z hlediska jejich konceptu, neboť kurzy obsahovaly témata úvodní, provozní i témata týkající se řízení a vzájemně mezi sebou souvisely. Několik menších poznámek se týkalo specifických oblastí (například mediální management), které by mohly být jednotným způsobem zahrnuty do různých kurzů.
3. *Simulační cvičení* byla v souladu s ostatními opatřeními mechanismu, zejména s kurzy odborné přípravy a modulovými cvičeními, jejichž zaměření a způsob práce byly jiné

¹⁰ Úřední statistiky MIC/ERCC; viz též zpráva externího hodnocení, strany 32–34, 53–56; 69–71, 77–78, 114–116.

a přinesly doplňující výsledky. V závislosti na scénáři cvičení řada simulačních cvičení rovněž umožnila integraci třetích zemí, což ještě posílilo vnější soudržnost mechanismu. Již průběžné hodnocení však poukázalo na to, že kdyby byla vytvořena zastřešující strategie či rámec programu simulačních cvičení, soudržnost simulačních cvičení by mohla být posílena. Toto doporučení se však již provádí na základě požadavků stanovených rozhodnutím z roku 2013.

4. Program *výměny odborníků* byl zúčastněnými státy v některých případech vnímán spíše jako alternativa kurzů odborné přípravy než doplňující činnost a fórum výměny znalostí a osvědčených postupů. Program byl nicméně vnímán jako vytváření příležitostí k lepšímu seznámení s rolí mechanismu a jako poskytování příležitostí navazování kontaktů, které mohou být v případě skutečných katastrof zásadní.
5. Předem stanovené a interoperabilní *moduly* představovaly doplňující kapacity, které mohou být nasazeny v krátké době, a byly tedy důležité k dosažení cíle mechanismu usnadnit spolupráci v oblasti civilní ochrany. Modulová cvičení byla soudržná, neboť umožnila základní přípravu a testování kapacit a postupů formou velice realistických scénářů mimořádných událostí.
6. Vybrané *projekty v oblasti prevence a připravenosti* byly v souladu s prioritami stanovenými každoročně ve výzvě k předkládání návrhů. Opatření prováděná na základě vybraných projektů byla rovněž v souladu s opatřeními financovanými z jiných nástrojů EU. Bylo však poznamenáno, že priority projektů v oblasti prevence a připravenosti stanovené ve výzvě k předkládání návrhů byly poměrně obšírné: přesnější definice priorit by mohla přispět k účinnějšímu provádění mechanismu a předejít tak možnému riziku překrývání úsilí se souvisejícími finančními nástroji EU.
7. *Rámec politiky v oblasti prevence* byl dále začleňován do jiných politik EU a byl rovněž v souladu s mezinárodními politikami a strategiemi řízení rizik souvisejících s katastrofami. Kromě stávajícího úsilí bylo navrhováno, že by mohla být plánována další opatření s cílem dalšího začlenění činností v oblasti prevence do politik vnitrostátní civilní ochrany, čímž by se prevence spojila s připraveností a odezvou.
8. Různé složky procesu *dopravní pomoci* (například fáze slučování zdrojů, identifikace možností dopravy na komerčním trhu a spolufinancování) přímo přispěly k hlavním cílům mechanismu, které měly koordinovat poskytování pomoci a její nasazení v případě potřeby.
9. Pokud jde o boj proti *znečišťování moří*, byla stanovena série společných cílů k zajištění spolupráce mezi EMSA a Komisí (GŘ ECHO) a současně byly zavedeny různé mechanismy k zajištění jasného rozdělení úkolů a dobré koordinace. Komise rovněž aktivně spolupracovala s partnery v rámci čtyř regionálních dohod vytvořených v mořských oblastech EU, tato spolupráce byla v externím hodnocení posuzována jako velice intenzivní a dobře organizovaná. Komise se spolu s EMSA rovněž zúčastnila společné schůze sekretariátů regionálních dohod. Tato zjištění také potvrzují, že Komise úspěšně učinila vhodná opatření k provedení doporučení stanovených průběžným hodnocením, konkrétně pokud jde o zlepšení koordinace s EMSA.
10. Jedním z hlavních cílů projektů *přípravných opatření* bylo zajistit, aby zařízení a jiné prostředky byly v případě katastrof dostupné, což se v řadě případů podařilo

(například zemětřesení na Haiti). Pokud jde o *pilotní projekt*, lze konstatovat, že přispěl k posílení celkové protipožární kapacity EU. Výsledky dosažené v rámci pilotního projektu a přípravných opatření byly proto z hlediska externího hodnocení považovány za úspěšné splnění cílů, tj. vedly k systematickému odstranění nedostatků.

11. Ze sekundárního výzkumu a rozhovorů se zúčastněnými stranami, které byly součástí externího hodnocení *opatření ve spolupráci s třetími zeměmi*, vyplynulo, že úspěšné provádění činností v rámci nástroje předvstupní pomoci, programů PPRD Jih a PPRD Východ přispělo k posílení spolupráce mezi kandidátskými a potenciálními kandidátskými zeměmi, sousedními zeměmi a zeměmi EU, a tedy zajistilo jednotnější spolupráci v oblasti prevence, připravenosti a reagování na katastrofy.

Zkušenost Komise s operacemi mechanismu, závěry zpětné vazby a informační setkání se všemi příslušnými stranami po provedení operací, cvičení a odborné přípravy potvrzují výsledky externího hodnocení, podle něhož se opatření mechanismu doplňovala nejen vzájemně mezi sebou, ale také s ostatními opatřeními na vnitrostátní, evropské a mezinárodní úrovni. Nicméně podle stanoviska Komise stále existuje prostor pro vytvoření komplexnějšího rámce všech opatření mechanismu a pro více příležitostí k průřezovému učení, což chce vyřešit stanovením celkového strategického rámce odborné přípravy, cvičení a získávání zkušeností. Výsledky současné interní koordinace Komise mezi různými útvary a kontakty s příslušnými externími zúčastněnými stranami potvrzují závěr externího hodnocení, že celkové provádění mechanismu bylo v souladu jak s opatřeními a programy EU, tak s mezinárodními opatřeními a programy.

5. ÚČINNOST OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ LET 2007 AŽ 2013

Nezávislé externí hodnocení zdůraznilo zejména následující body:

1. *MIC/ERCC* bylo vnímáno jako účinná platforma s příslušnými charakteristikami a odpovídajícími zdroji k dosažení svých cílů a plnění svých funkcí. Všechny zúčastněné státy, jež odpovídaly na internetový průzkum, uvedly, že *MIC/ERCC* úspěšně zajišťovalo komunikaci mezi EU a zúčastněnými státy a téměř všechny z nich hodnotily *MIC/ERCC* jako dostupné a schopné reagovat okamžitě a 24 hodin denně. Několik zúčastněných stran poznamenalo, že doba, kterou *MIC/ERCC* potřebovalo ke koordinaci a zajištění pomoci EU, se za poslední roky zkrátila. Menší skupina zúčastněných států a ostatních zúčastněných stran se vyjádřila kriticky ohledně: i) výběru národních expertů, jež jsou nasazováni v případě mimořádných událostí (zastávali názor, že *MIC/ERCC* by se mělo více podílet na výběru expertů tak, aby jejich dovednosti lépe odpovídaly aktuálním potřebám v terénu), a ii) nedostatečných terénních zkušeností personálu *MIC/ERCC*.
2. *Kurzy odborné přípravy* splnily svůj účel zlepšit individuální dovednosti a schopnosti odborníků a zajistit jednotný pohled na spolupráci v oblasti zásahů civilní ochrany. V hodnocení se navrhuje, že by mohlo být posíleno propojení mezi dovednostmi požadovanými v terénu a zkušenostmi získanými z nasazování a kurzů odborné přípravy a tento proces by mohl být systematictější.
3. *Simulační cvičení* obecně dosáhla svých cílů, zejména pokud jde o zlepšení koordinace a zrychlení reakcí na katastrofy, čímž celkově přispěla k mechanismu.

Simulačními cvičení se dosáhlo rovněž širších cílů, jako například zjištění možností spolupráce mezi UNDAC a týmy civilní ochrany EU či další rozvoj operační a strategické spolupráce mezi humanitární pomocí a civilní ochranou na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU.

4. Program *výměny odborníků* byl vnímán jako účinný, neboť byly naplněny cíle účastníků. Řada odborníků uvedla, že získala přímo použitelné odborné dovednosti. Jejich očekávání následného nasazení v unijních týmech civilní ochrany po účasti na programu výměny však u mnoha z nich nebyla naplněna. Ačkoli celkově byl program hodnocen pozitivně ze strany účastníků i hostitelských organizací, proces zpětné vazby by bylo možné zlepšit, zejména vzhledem k tomu, že hraje klíčovou roli v posuzování účinnosti programu.
5. V průběžném hodnocení byl doporučen další rozvoj konceptu *modulů*, včetně specializovaných cvičení a vytvoření standardních operačních postupů. Tato doporučení byla zcela provedena. Počet modulů a týmů pro technickou pomoc a podporu registrovaných v databázi CECIS se během období let 2007 až 2013 zvýšil, přičemž celkový počet na konci roku 2013 činil 150 modulů. Ze 17 vymezených typů modulů jich bylo 16 registrováno. S cílem zvýšit účinnost registrovaných modulů navrhly zúčastněné strany zavést minimální požadavky a pokyny pro moduly. Většina dotázaných zúčastněných států uvedla, že modulová cvičení splnila svůj účel, neboť zaměstnancům civilní ochrany dala podnět k tomu, aby se poučili ze získaných poznatků a zlepšili fungování modulů. Nicméně bylo poznamenáno, že více příležitostí procvičovat moduly, i v menším měřítku a s méně složitějšími cvičeními, by přispělo k jejich udržitelnosti, pokud jde o získané dovednosti.
6. Projekty *prevence a připravenosti* naplnily cíle stanovené v každoročních pracovních programech a přinesly konkrétní výsledky, jako například podpora rozvoje strategií prevence katastrof či zvýšení informovanosti o specifických tématech. Avšak dopad a udržitelnost projektů prevence a připravenosti je stále omezený: obzvláště provádění výsledků na vnitrostátní úrovni nebylo zcela dostatečné, výsledky nebyly systematicky propagovány a zviditelňovány a jejich předávání do ostatních zúčastněných zemí zůstalo za očekáváním.
7. Řada činností v oblasti *prevence*, které byly vytvořeny a provedeny, přispěly k dosažení cílů stanovených ve sdělení Komise z roku 2009 a v závěrech Rady o prevenci. Konkrétně činnosti přispěly k tomu, že současné politiky prevence katastrof jsou více založeny na znalostech, posílily propojení subjektů a politik prevence s příslušnými subjekty v oblasti připravenosti a reakce na katastrofy a začlenění prevence katastrof do současných finančních a legislativních nástrojů EU.
8. 77 % dotázaných zúčastněných států uvedlo, že poskytnutí *dopravní pomoci* prostřednictvím grantů účinně přispělo ke zlepšení reakce na mimořádné události. Několik zúčastněných stran uvedlo, že systém zprostředkování dopravy je vhodný pro situace, jež vyžadují vysokou míru flexibility, a že v tomto ohledu by v jeho využití mohla být provedena výrazná zlepšení. Zkušenosti z některých katastrof ukázaly, že omezení spolufinancování ze strany EU na 50 % významně snížilo účinnost nástroje. S tím rovněž souvisí jedno z doporučení průběžného hodnocení, jež navrhovalo posoudit potenciál různých úrovní spolufinancování. Komise v tomto ohledu od té doby pokročila a v rozhodnutí z roku 2013 nově zavedla vyšší sazby spolufinancování.

9. Účinnost opatření v oblasti boje proti *znečišťování moří* přímo závisela na dobré spolupráci s EMSA. Ze všech operací, na nichž se EMSA podílela, byla tato spolupráce považována za účinnou. Projekty v oblasti prevence znečišťování moří a připravenosti byly rovněž vnímány jako vysoce účinné, bez finanční podpory Komise (GR ECHO) by však nebyly tyto výsledky možné. Hodnocení simulačního cvičení v oblasti znečišťování moří nebylo jednoznačné, neboť Komise a EMSA měly odlišné pohledy na jeho účinnost.
10. Většina dotázaných zúčastněných států uvedla, že *pilotní projekt a přípravná opatření* přispěla k účinnější reakci na katastrofy, neboť doplnila stávající kapacity a neduplikovala předchozí úsilí a výsledky. Například ve srovnání s řešením individuálních zúčastněných států pilotní projekt poskytl zásadní pomoc při ojedinělých, ale závažných událostech, kdy došlo k několika rozsáhlým lesním požárům najednou. Účinnost projektů přípravných opatření byla omezená z hlediska toho, že šíření výsledků mohlo být ve větším rozsahu.
11. Celkově na základě shromážděných důkazů lze vyvodit závěr, že cíle *opatření ve spolupráci s třetími zeměmi*, konkrétně program nástroje předvstupní pomoci a programy PPRD Jih a PPRD Východ, byly dosaženy. Některé zúčastněné strany poukázaly na to, že v budoucnu by se projekty měly více zaměřit na opatření v oblasti prevence v souladu s vývojem mechanismu.

Na základě operační zkušenosti Komise a s ohledem na rozsáhlou zpětnou vazbu v návaznosti na provádění nebo podporu mnoha úspěšných opatření v oblasti prevence, činností v oblasti připravenosti, jako jsou cvičení, a operací reakcí na katastrofy v období let 2007 až 2013, je Komise toho názoru, že zastřešující cíl politiky mechanismu jako celku, tj. umožnění posílené spolupráce, byl zcela dosažen. Úspěch těchto opatření je v některých případech vidět okamžitě, jako například v případě pilotního projektu, díky kterému se podařilo pomoci zúčastněným státům při hašení lesních požárů, kdy nebyly k dispozici žádné jiné kapacity, zatímco jindy jsou okamžité výsledky vidět méně, jedná se například o týmy, které se učí pracovat společně a připravují se na případnou spolupráci při skutečných mimořádných událostech. Názor Komise je podpořen výsledky externího hodnocení, podle nichž bylo provádění opatření mechanismu účinné, protože všechna individuální opatření mechanismu splnila své specifické cíle.

6. ÚČELNOST OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ LET 2007 AŽ 2013

Nezávislé externí hodnocení zdůraznilo zejména tyto body:

1. Na roční pracovní programy v období let 2007 až 2013 byla přidělena částka v celkové výši 20 milionů eur, jejímž cílem bylo finančně podpořit různé funkce MIC/ERCC, včetně údržby a dalšího rozvoje MIC/ERCC, CECIS a systémů včasného varování a také nasazování. Hodnocení uvedlo, že MIC/ERCC bylo mimořádně účelné v poskytování pomoci koordinovaným způsobem, což umožnilo účelné využití prostředků. Přechod z MIC na ERCC, jež bylo personálně vybavené a tedy lépe dostupné 24 hodin denně, byl další důležitý faktor vyšší účelnosti, zejména s ohledem na plánování a rychlé odezvy na katastrofy. V jednom ze zjištění průběžného hodnocení se poukázalo na to, že fungování systémů včasného varování by se mohlo zlepšit. Od té doby bylo do systémů včasného varování značně

investováno. Rozpočet přidělený na systémy včasného varování se zvýšil z 0,7 milionu eur v roce 2009 na 1,6 milionu eur v roce 2013 a byl využit na vývoj systémů včasného varování pokrývajících širokou škálu rizik v téměř reálném čase.

2. Na *kurzy odborné přípravy* v rámci ročních pracovních programů v období let 2007 až 2013 byla přidělena částka přibližně 29 milionů eur. Od roku 2009 do roku 2010 se počet nabízených kurzů odborné přípravy zdvojnásobil z šesti na dvanáct. Od roku 2010 do roku 2013 byl v kurzech zaznamenán trvalý nárůst účastníků, zatímco výše investovaných finančních prostředků zůstávala konstantní. Účastníci kurzů potvrdili, že odborná příprava jim pomohla vytvořit jednotný pohled na mechanismus, díky čemuž mohli poskytovat koordinovanou a tudíž účinnější pomoc při reakci na mimořádné události.
3. Na *simulační cvičení* v rámci ročních pracovních programů v období let 2007 až 2013 bylo celkem přiděleno více než 20 milionů eur. Individuální rozpočty se výrazně lišily podle rozsahu a složitosti jednotlivých scénářů. Vzhledem ke specifickým vlastnostem jednotlivých scénářů bylo obtížné porovnat účelnost simulačních cvičení. Avšak na základě přezkoumání finančních a auditních zpráv třetích stran během externího hodnocení byl rozpočet na jednotlivá simulační cvičení považován za dostatečný a přiměřený jejich individuálním cílům.
4. Na program *výměny odborníků* v rámci ročních pracovních programů v období let 2007 až 2013 bylo přiděleno celkem 1,75 milionu eur. Výsledky externího hodnocení ukazují, že některé zúčastněné státy vnímaly celkovou kapacitu programu jako omezenou, a to především z důvodu dlouhé čekací doby na zařazení odborníků do programu výměny. Nicméně organizaci výměn odborníci hodnotili dobře a proces výběru popsali jako vhodný a napomáhající k dosažení cílů programu.
5. Na *modulová cvičení* v rámci ročních pracovních programů v období let 2007 až 2013 bylo celkem přiděleno více než 13 milionů eur. Ačkoli podle externího hodnocení byla modulová cvičení nahlížena celkově velice pozitivně, některé zúčastněné strany si nebyly jisty, zda bylo účelné investovat do přípravy tak velkého počtu modulů vzhledem k tomu, že během posledních let byl počet skutečně realizovaných modulů v rámci mechanismu poměrně nízký. Kromě toho se domnívaly, že cvičení nezahrnovala všechny typy modulů rovnoměrně a že byla zaměřena jen na několik z nich.
6. Celkový rozpočet přidělený v období let 2007 až 2013 na *projekty prevence* se pohyboval okolo 14 milionů eur a na *projekty připravenosti* okolo 10,5 milionu eur. Většina dotázaných zúčastněných států považovala výši rozpočtu za vhodnou a přiměřenou stanoveným cílům projektů. Většina rozpočtů dokončených projektů byla přiměřená vzhledem ke konkrétním dosaženým výsledkům.
7. Zúčastněné státy se shodly na tom, že *prevence* je nákladově účinný a oprávněný způsob snižování lidských a hospodářských důsledků katastrof. Avšak bylo poznamenáno, že není zřejmé, zda činnosti v oblasti prevence plně přispěly k posílení kapacity zvládání katastrof na úrovni EU a jak tyto činnosti navazovaly na ostatní opatření mechanismu.

8. V rámci ročních pracovních programů v období let 2007 až 2013 bylo přiděleno celkem 62,9 milionu eur na *dopravní pomoc*, přičemž čistý příspěvek Komise na dopravní pomoc v tomto období činil přibližně 11 milionů eur. V externím hodnocení byly vzneseny dvě hlavní připomínky: účelem fáze sdružení zdrojů dopravy, která má základ v právním rámci, bylo zajištění účelného sdružení zdrojů a operací kombinované dopravy, avšak vzhledem k omezeným skutečným výsledkům sdružení zdrojů nebylo jisté, zda tato fáze byla potřebná; a přestože využití zprostředkovatele dopravy bylo navrženo tak, aby bylo nákladově účinné, jeho využití bylo minimální.
9. Roční pracovní programy v období let 2007 až 2013 nepřidělily samostatný rozpočet na opatření v oblasti boje proti znečišťování moří. Protože znečišťování moří v důsledku havárií bylo zahrnuto do jiných opatření mechanismu, bylo začleněno do jiných rozpočtových položek a posuzováno jako jejich součást.
10. Rozpočtový orgán EU přidělil částku 22,5 milionu eur na *pilotní projekt a přípravná opatření* v období let 2008 až 2010. Externí hodnocení uvedlo, že dostupný rozpočet byl přiměřený k dosažení plánovaných činností a že byl využit k dosažení konkrétních výsledků, včetně posílení kapacity reagovat na katastrofy, konceptů cvičení a/nebo modulů, programů odborné přípravy a komunikačních činností.
11. *Opatření ve spolupráci s třetími zeměmi* byla financována z různých finančních nástrojů. Program spolupráce v oblasti civilní ochrany I byl financován z nástroje předvstupní pomoci v období let 2010 až 2012. PPRD Jih probíhal od roku 2009 do roku 2012 s rozpočtem ve výši 5 milionů eur, zatímco PPRD Východ se vztahoval na období let 2010 až 2014 s rozpočtem ve výši 6 milionů eur. Kromě toho byl v roce 2012 zahájen společný projekt EU a Číny zaměřený na zvládání rizik katastrof, jenž byl financován z nástroje pro rozvojovou spolupráci, a to ve výši 6 milionů eur. Externí hodnocení uvedlo, že s ohledem na rozmanitost opatření ve spolupráci s třetími zeměmi a různé mechanismy financování mohla být celková účelnost opatření s třetími zeměmi snížena z důvodu nedostatečného zastřešujícího rámce těchto opatření.

Komise celkově souhlasí s výsledky externího hodnocení, jež poukazují na to, že opatření mechanismu byla navržena tak, aby byla nákladově účinná (například v případě kurzů odborné přípravy, kdy rozpočet na období let 2010 až 2013 zůstal stejný, ale počet účastníků kurzu se zvyšoval), a obecně byla prováděna účelně. Nad rámec externího hodnocení kvantitativních a kvalitativních údajů operační zkušenost Komise s mechanismem poskytla rozmanitější pohled. Například zvýšení investic do systému včasného varování bylo poměrně nízké ve srovnání s rozpočtem přiděleným na ostatní opatření mechanismu, ačkoli mechanismu přineslo značný operační přínos. Stejně jako investice do odborné přípravy umožnily vyškolit mnoho odborníků, kteří však nemuseli být nutně nasazeni do operací mechanismu; toto zjištění podceňuje významný přínos, kterým odborníci vyškolení v mechanismu jsou ve vnitrostátních operacích a jejich potenciál šířit znalosti.

7. PŘIDANÁ HODNOTA EU, POKUD JDE O OPATŘENÍ MECHANISMU V OBDOBÍ 2007 AŽ 2013

Nezávislé externí hodnocení zdůraznilo zejména tyto body:

1. Přidaná hodnota střediska *MIC/ERCC* byla mnohotvárná. Pro zúčastněné státy středisko *MIC/ERCC* představovalo „jednotné kontaktní místo“ pro odezvu na katastrofy, a to se zřetelnou přidanou hodnotou ve srovnání s dvoustrannou odezvou. Všechny zúčastněné strany považovaly *CECIS* za užitečnou centralizovanou platformu pro sdílení informací s jasnou přidanou hodnotou EU. Třetím zemím a mezinárodním partnerům středisko *MIC/ERCC* umožnilo požádat o pomoc prostřednictvím jednotné platformy, což usnadnilo spolupráci. Systém včasného varování umožnil zúčastněným státům přístup k nejmodernějším systémům varování pokrývajícím celé spektrum rizik, jakož i lepší rozhraní mezi vědou a operacemi, které umožňuje inovace.
2. *Kurzy odborné přípravy* prokázaly silnou přidanou hodnotu EU a vedly nejen k tomu, že účastníci získali dovednosti a znalosti související s mechanismem, nýbrž také k posílení sítě odborníků na civilní ochranu. Podle externího hodnocení tento účinek vytváření sítě usnadnil spolupráci a zásahy.
3. Na základě pohovorů lze usuzovat, že bez spolufinancování ze strany EU by se přinejmenším v pěti ze šesti případů *simulační cvičení* neuskutečnila. Výměna zkušeností a poučení z osvědčených postupů patřily k hlavním výsledkům a rovněž poskytly výraznou přidanou hodnotu EU. Kromě toho cvičení umožnila simulaci scénářů mimořádných událostí a zúčastněné strany je považovaly za doplněk kurzů odborné přípravy.
4. Výměna zkušeností a poučení z osvědčených postupů patřily k hlavním výsledkům programu *výměny odborníků*. Program vedl k pevným kontaktům na vnitrostátní a evropské úrovni, které značně usnadnily spolupráci. Bez finanční podpory ze strany EU by se takové výměny pravděpodobně neuskutečnily.
5. Přidaná hodnota EU z *modulů* a modulových cvičení je zřejmá, neboť přímo podpořily vnitrostátní reakci na katastrofy v dotčených zemích. Vyzkoušení dovedností a postupů během modulového cvičení zajistilo jednotný pohled na koordinovanou pomoc.
6. V *projektech v oblasti prevence a připravenosti* bylo dosaženo výsledků, jichž by zúčastněné státy nemohly dosáhnout jednotlivě. Většina projektů zahrnovala několik partnerů z různých zúčastněných států, a tak zlepšila vzájemné poznání a přispěla k vytváření důvěry mezi zúčastněnými státy.
7. Činnosti v oblasti *prevence* prokázaly přidanou hodnotu EU: před vypracováním politiky prevence na úrovni EU ne všechny zúčastněné státy měly propracované politiky zaměřené na prevenci katastrof – činnosti prováděné na úrovni EU podnítily tyto zúčastněné státy, aby vyvinuly další úsilí o vypracování těchto politik. Zúčastněné státy rovněž měly prospěch z výměny postupů a ze setkání odborníků na úrovni EU.
8. *Dopravní pomoc* navržená mechanismem přinesla přidanou hodnotu EU přímou podporou poskytování pomoci v případě katastrof v postižených zemích. Konkrétní příklady zahrnovaly úspory na úrovni zúčastněných států a EU prostřednictvím

podpory sdružování dopravních prostředků a flexibility, bylo-li to opodstatněno konkrétní situací.

9. Bylo zjištěno, že mechanismus EU přinesl přidanou hodnotu EU v otázce znečištění moří, především tím, že prohloubil kontakty mezi pracovníky zabývajícími se znečištěním moří a civilní ochranou a podpořil spolupráci tam, kde byla potřebná. Jako hlavní iniciativy přinášející přidanou hodnotu byly vyzdviženy prevence znečištění moří a projekty v oblasti připravenosti.
10. *Pilotní projekt a přípravné akce* přispěly k rozvoji/dostupnosti dodatečných kapacit, které by jinak zúčastněné státy jednotlivě možná nerozvinuly/neposkytly. Kromě toho byla posílena spolupráce mezi zúčastněnými státy. V některých případech výsledky přípravných opatření vedly k celkovému posouzení potřebných kapacit a k použití standardních postupů.
11. Všechny zúčastněné strany potvrdily přidanou hodnotu EU, pokud jde o *opatření ve spolupráci s třetími zeměmi*. Nejdůležitějším oznámeným výsledkem bylo, že zlepšením kapacit civilní ochrany byl omezen dopad katastrof. Účast na opatřeních ve třetích zemích měla podle zúčastněných stran také pozitivní dopad na vnitrostátní politiky. Většina dotazovaných zúčastněných stran ze třetích zemí měla také přímou zkušenost s aktivacemi mechanismu a uznala, že měly přidanou hodnotu EU ve třetích zemích.

Na základě výsledků externího hodnocení, poznatků získaných z velkého počtu operací mechanismu v Evropě i mimo ni a zpětné vazby ze zemí, které požádaly o pomoc v rámci mechanismu, dospěla Komise k závěru, že mechanismus prokázal přidanou hodnotu EU na mnoha úrovních, mimo jiné posílením spolupráce mezi zúčastněnými státy, řešením potřeby vhodných činností v oblasti prevence, usnadněním nasazení týmů a poskytnutí pomoci a nabídkou jednotného „balíčku“ podpory, včetně odborníků na civilní ochranu, modulů a týmů pro technickou pomoc a podporu. Mechanismus představuje celkově úspěšnou oblast politiky EU s rostoucí poptávkou ze strany členských států a dalších zúčastněných stran.

8. ZÁVĚRY

Komise s ohledem na zjištění zprávy o externím hodnocení a s přihlédnutím ke svým operačním zkušenostem a získaným poznatkům, jakož i svému posouzení kvalitativních a kvantitativních důkazů a údajů dospěla k celkovému závěru, že opatření mechanismu, na něž byla poskytnuta finanční pomoc v období let 2007 až 2013, byla provedena velmi uspokojivě a bylo dosaženo jejich cílů. Při celkovém hodnocení provádění mechanismu byly zaznamenány obecně velmi dobré výsledky a byly jasně prokázány relevance, soudržnost, účinnost, účelnost a přidaná hodnota EU, pokud jde o mechanismus jako celek a jeho jednotlivá opatření. Opatření mechanismu byla úspěšná v mnoha ohledech, v neposlední řadě při zlepšování koordinace a spolupráce zúčastněných států a posílení jejich připravenosti a schopnosti reagovat; při poskytování účinné, rychlé a účelné odezvy na mimořádné situace; při zpřístupňování dopravních zdrojů pro zajištění rychlé reakce.

Komise bere na vědomí výrazný pokrok, jehož mechanismus dosáhl v letech 2007 a 2013, v neposlední řadě přechod od MIC k ERCC, důraznější zaměření na politiku prevence, preventivní opatření a intenzivnější spolupráci se třetími zeměmi. Z mnoha myšlenek, které se

na počátku období hodnocení teprve rodily, jsou nyní plnohodnotná opatření mechanismu, která přinášejí významný užitek zúčastněným státům, jako jsou dopravní pomoc a koncepce modulů. Komise rovněž zdůrazňuje značný pokrok, jehož mechanismus dosáhl od průběžné hodnotící zprávy, pokud jde o její doporučení, z nichž byla všechna zohledněna do konce období hodnocení a jež byla provedena nebo se právě provádějí, mimo jiné v důsledku rozhodnutí z roku 2013.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěla Komise k závěru, že evropská spolupráce a koordinace v oblasti civilní ochrany učinila od roku 2007 značný pokrok a vytvořila dobrý základ pro pokračování tohoto pozitivního vývoje. Externí hodnocení poskytuje řadu pozitivních příkladů, které ukazují, do jaké míry se mechanismus a koordinace reakce EU na katastrofy rozvinuly a dosahují nyní lepších výsledků. Financování z nástroje CPFI používané k tomuto účelu vytvořilo značnou přidanou hodnotu EU.

Externí hodnocení navzdory tomu, že pozitivně posoudilo výsledky mechanismu a všechna jeho opatření, také zdůraznilo jistý potenciál pro další zlepšování. K nejvýznamnějším doporučením patří vytvoření ucelenějšího rámce pro opatření mechanismu v oblasti připravenosti, včetně cvičení, školení, projektů, výměny odborníků, a lepší plánování, jakož i jednodušší postupy reakce a vyšší míra spolufinancování dopravy ze strany EU. Komise souhlasí s tím, že v řadě oblastí existuje prostor pro další posílení a rozvoj mechanismu, a vítá doporučení externího hodnocení.

Rozhodnutí z roku 2013 poskytuje právní základ pro další významný pokrok v prevenci, připravenosti a odezvě a konkrétně řeší mnoho problémů zjištěných v externím hodnocení (např. rozhodnutí z roku 2013 požaduje strategický rámec pro simulační cvičení). Komise proto bude usilovat o to, aby byla většina těchto doporučení zohledněna při již probíhajícím provádění rozhodnutí z roku 2013. Doporučení týkající se operací budou zohledněna v rámci probíhajících prací na zlepšení postupů (např. výzev k předkládání návrhů) nebo v rámci realizace programů.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby zjištění tohoto hodnocení vzaly na vědomí.